

Številka: Up-757/19-14

Datum: 9. 9. 2019

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložila dr. Vesna Bergant Rakočević, Ljubljana, ki jo zastopata Odvetniška pisarna Schönherr – podružnica v Sloveniji, Ljubljana, in Odvetniška družba Brežan, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji 9. septembra 2019

sklenil:

1. Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. U 2/2019 z dne 12. 6. 2019 v zvezi z odločbo Sodnega sveta št. Su 558/2018 z dne 14. 2. 2019 se sprejme v obravnavo.

2. Do končne odločitve Ustavnega sodišča se zadrži izvršitev odločbe Sodnega sveta št. Su 558/2018 z dne 14. 2. 2019.

OBRAZLOŽITEV

1. Vrhovno sodišče je zavrnilo tožbo pritožnice zoper odločbo Sodnega sveta, s katero je ta predlagal Državnemu zboru v imenovanje drugega kandidata na sodniško mesto vrhovnega sodnika na Vrhovnem sodišču. Ugotovilo je, da pritožnici kot kandidatki ob smiselni uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – v nadaljevanju ZUP) v izbirnem postopku pred Sodnim svetom ni bila kršena pravica do izjave iz 22. člena Ustave ter pravica do poštenega sojenja iz 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP). Sprejelo je stališče, da smiselna uporaba določb ZUP ne pomeni, da mora Sodni svet v postopku izbire kandidate seznaniti z vsemi listinami in podatki, ki bi lahko vplivali na izbiro, tudi zato, ker bi to lahko pomenilo poseg v ustavno varovano pravico ostalih kandidatov do informacijske zasebnosti (38. člen Ustave). Po presoji Vrhovnega sodišča

Sodni svet niti ob sklicevanju na smiselno uporabo 9. člena ZUP pritožnici pred odločanjem ni bil dolžan pošiljati mnenja civilnega oddelka Vrhovnega sodišča, čeprav je kasneje v izpodbijani odločbi zapisal, da je imelo odločilno težo pri izbiri tudi dejstvo, da so kandidata kot najprimernejšega skoraj soglasno ocenili tudi vrhovni sodniki. Po presoji Vrhovnega sodišča pa tudi ob stališču, da bi tožena stranka pritožnici morala omogočiti, da se izjavi o mnenju oddelka, pritožnici v okoliščinah konkretnega primera ob smiselni uporabi 9. člena ZUP ta pravica ni bila kršena. Za učinkovito možnost pritožnice, da se izjavi o mnenju civilnega oddelka v delu, ki se nanaša nanjo, naj bi po presoji Vrhovnega sodišča zadoščalo, da je bila pritožnica seznanjena s tem, da so vrhovni sodniki civilnega oddelka z osmimi glasovi od devetih sprejeli mnenje, da je med prijavljenimi najprimernejši drug kandidat. Ni pa ji bila tožena stranka dolžna omogočiti, da se izjavi o tistem delu mnenja, ki se nanaša na opis kvalitete stranke z interesom.

2. Pritožnica zatrjuje, da razlaga Vrhovnega sodišča, v skladu s katero ji Sodni svet v zvezi z mnenjem civilnega oddelka ni bil dolžan zagotoviti pravice do izjave, krši pravico iz 22. člena Ustave in prvega odstavka 6. člena EKČP. Navaja, da ima posameznik tudi v postopku kandidiranja vsa jamstva poštenega postopka. Zaradi širokega polja proste presoje, ki jo ima Sodni svet, imajo procesna jamstva poseben pomen (odločba Ustavnega sodišča št. Up-1094/18 z dne 21. 2. 2019). Pritožnica opozarja, da je bistvo pravice do izjave, da se stranka lahko izjavi o celotnem procesnem gradivu, ki je v spisu in ki lahko vpliva na odločitev. Samo dejstvo, da gre pri odločanju Sodnega sveta za prosti preudarek, naj na obseg pravice do izjave ne bi imelo vpliva; kandidatu bi moralo biti omogočeno, da lahko s svojim izjavljanjem vpliva tudi na diskrecijski del odločanja organa. Iz presoje Ustavnega sodišča in prakse Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju ESČP) (npr. sodbi ESČP v zadevi *Juričič proti Hrvaški* z dne 26. 7. 2011 in *Ohneberg proti Avstriji* z dne 18. 9. 2012; ter sklep Ustavnega sodišča Up-1094/18) naj ne bi izhajalo, da ima diskrecijsko odločanje vpliv na vsebino pravice do izjavljanja oziroma procesnih jamstev 22. člena Ustave in prvega odstavka 6. člena EKČP. Zlasti naj ne bi držalo, da je v postopkih diskrecijskega odločanja udeležnim strankam na voljo le izjava glede izpolnjevanja zakonskih pogojev (proti)kandidata, torej tistega dela odločanja, ki ni predmet diskrecije, kar naj bi zmotno obrazložilo Vrhovno sodišče v zvezi s sodbo ESČP v zadevi *Juričič proti Hrvaški*. Pritožnica zatrjuje, da se mnenje civilnega oddelka nanjo nanaša v vsebinskem smislu prek ocene kvalitete drugega kandidata, in opozarja, da ima to mnenje v izbirnem postopku poudarjeno vlogo, ki je primerljiva mnenju predsednika sodišča in, čeprav za Sodni svet to mnenje ni zavezujoče, z močjo svoje avtoritete lahko odločilno vpliva na izid postopka.

3. Kršitev pravice do izjave in poštenega sojenja naj bi pomenilo tudi "podporno" stališče Vrhovnega sodišča, da je bila pritožnici pravica do izjave v zvezi z mnenjem civilnega oddelka glede na posebnosti načina odločanja Sodnega sveta in okvir smiselne uporabe

ZUP v zadostnem obsegu omogočena. S tem, ko je član Sodnega sveta na razgovoru pritožnico vprašal, ali je seznanjena z mnenjem civilnega oddelka, nato pa jo obvestil, da ji ni naklonjeno z osmimi glasovi od devetih, ne da bi povzel njegovo vsebino ali razloge, naj pritožnici ne bi bila dana resnična možnost, da se o njem izjavi. Zatrjuje, da standardi Ustavnega sodišča in ESČP glede vsebine pravice do izjave občutno presegajo razlago Vrhovnega sodišča v konkretnem primeru, ki šteje, da je bilo pravici zadoščeno že zgolj z omenjeno seznanitvijo na razgovoru. Vrhovno sodišče naj bi se pri tem sklicevalo na smiselno uporabo ZUP in specifičnost izbirnega postopka pred Sodnim svetom, vendar naj te specifičnosti ne bi obrazložilo, stališča ESČP in Ustavnega sodišča pa naj bi zavrnilo brez (dodatne) vsebinske obrazložitve ali naj se do njih ne bi opredelilo (in sicer do sodbe ESČP v zadevi *Nideröst-Huber proti Švici* z dne 18. 2. 1997 ter odločbe Ustavnega sodišča št. Up-108/00 z dne 20. 2. 2003, Uradni list RS, št. 26/03, in OdiUS XII, 49).

4. Pritožnica predlaga, naj Ustavno sodišče do končne odločitve o ustavni pritožbi zadrži izvršitev odločbe Sodnega sveta in postopek imenovanja na mesto sodnika Vrhovnega sodišča na civilnem oddelku. Zatrjuje, da ji bo v primeru, če bo Ustavno sodišče ustavni pritožbi ugodilo, izpodbijana odločba pa se bo začela izvrševati, onemogočeno učinkovito pravno varstvo. Če bo Ustavno sodišče odločbo Sodnega sveta odpravilo potem, ko bo izbrani kandidat že nastopil funkcijo vrhovnega sodnika, bo pritožnici onemogočeno, da bi bila izvoljena na razpisano mesto, in torej škodljivih posledic ne bi bilo več mogoče odpraviti.

5. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo. O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali je bila pritožnici kršena pravica iz 22. člena Ustave (1. točka izreka). Sklenil je, da se bo zadeva obravnavala absolutno prednostno.

6. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko po 58. členu Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) senat ali Ustavno sodišče na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Odločba Sodnega sveta je z odločitvijo Vrhovnega sodišča postala pravnomočna. Postopek imenovanja kandidata na prosto mesto sodnika Vrhovnega sodišča na podlagi razpisa, objavljenega v Uradnem listu RS, št. 35/18, je v fazi odločanja v Državnem zboru. To pomeni, da bi bil novi sodnik Vrhovnega sodišča lahko imenovan še preden bi Ustavno sodišče odločilo o ustavni pritožbi. Če bi pritožnica z ustavno pritožbo uspela, bi to pomenilo, da je bil novi sodnik imenovan v postopku, obremenjenem

s kršitvijo človekovih pravic.¹ Na drugi strani je edina posledica za nekaj časa odloženo imenovanje vrhovnega sodnika, kar ne more resneje ogroziti delovanja Vrhovnega sodišča. Zato je senat na podlagi 58. člena ZUstS odločil, da do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži izvršitev odločbe Sodnega sveta (2. točka izreka).

7. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena in 58. člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka v zvezi s petim odstavkom 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica senata dr. Špelca Mežnar ter člana dr. Matej Accetto in dr. Etelka Korpič – Horvat. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Špelca Mežnar
Predsednica senata

---

¹ Prim. sodbo ESČP v zadevi *Guðmundur Andri Ástráðsson proti Islandiji* z dne 12. 3. 2019.